nieuws

Koeien kunnen letterlijk onder spanning staan

nieuws

Door het toenemend gebruik van draadloze netwerken worden mensen voortdurend blootgesteld aan elektromagnetische straling. De risico's voor de volksgezondheid worden bewaakt, maar hoe zit dat met de diergezondheid? Niet dat onze koeien onder hoogspanning staan door zendmasten en wifi, maar helemaal lekker in hun vel zitten ze niet allemaal. Elektronica deed ook in de stal zijn intrede, en een kleine lekstroom in bijvoorbeeld de melkinstallatie valt nooit helemaal uit te sluiten. Volgt de elektrische stroom niet de normale weg en doet de koe plots dienst als aarding, dan spreekt men van zwerfstromen. Koeien zijn hier veel gevoeliger voor dan mensen zodat het probleem ernstig aangepakt wordt.

3 AUGUSTUS 2018 – LAATST BIJGEWERKT OM 4 APRIL 2020 15:42

Lees meer over:
melkvee
gezondheid

Door het toenemend gebruik van draadloze netwerken worden mensen voortdurend blootgesteld aan elektromagnetische straling. De risico's voor de volksgezondheid worden bewaakt, maar hoe zit dat met de diergezondheid? Niet dat onze koeien onder hoogspanning staan door zendmasten en wifi, maar helemaal lekker in hun vel zitten ze niet allemaal. Elektronica deed ook in de stal zijn intrede, en een kleine lekstroom in bijvoorbeeld de melkinstallatie valt nooit helemaal uit te sluiten. Volgt de elektrische stroom niet de normale weg en doet de koe plots dienst als aarding, dan spreekt men van zwerfstromen. Koeien zijn hier veel gevoeliger voor dan mensen zodat het probleem ernstig aangepakt wordt.

Fedagrim, de beroepsfederatie die onder meer de machineleveranciers verenigt, en de gespecialiseerde preventiedienst Prevent Agri brachten samen met onderzoeksinstituut ILVO een brochure uit over zwerfstromen. Mensen worden steeds meer blootgesteld aan straling (gsm-gebruik, wifi, zendmasten, ...) en iets soortgelijks zie je ook bij dieren. Alleen komt het gevaar in een koeienstal niet van draadloze netwerken, maar van zwerfstromen. In een moderne koeienstal zit best veel elektronica verscholen door de aanwezigheid van een melkinstallatie, automatische poortjes, zonnepanelen op het dak, enz.

In perfecte omstandigheden vloeit er enkel stroom door de elektrische geleiders van die apparaten. In de realiteit valt een (kleine) lekstroom nooit uit te sluiten, waardoor de geleidende onderdelen in de stal, zoals hekkens, onder spanning kunnen komen te staan. Aangezien de stal vol staat met metalen onderdelen kan er, indien niet correct elektrisch verbonden, een spanningsverschil ontstaan tussen verschillende objecten. Als de koe twee van dergelijke onderdelen gelijktijdig aanraakt (bv. het hekken en een drinkbak), maar ook indien de koe als aarding fungeert (contact tussen het hekken en de grond) zal er een elektrische stroom door het lichaam van de koe vloeien.

Van zodra de stroom op een metalen onderdeel groot genoeg is dat deze door het dier vloeit naar een ander metalen onderdeel óf naar de vloer, spreekt men van zwerfstromen. Deze zwerfstromen zijn te vermijden. Die boodschap willen Fedagrim, Prevent Agri en ILVO aan melkveehouders geven. “Koeien zijn vele malen gevoeliger voor deze stromen dan de mens”, klinkt het. “Het kan dus zijn dat een persoon geen enkele tinteling of schok ervaart bij het aanraken van een voorwerp onder spanning, maar dat een koe hiervan wel hinder zal ondervinden. Ook zal de landbouwer geen last hebben van de stromen doordat hij geïsoleerd staat van de aarde door het dragen van schoeisel met rubberen zolen.”

Op een boerderij zullen zwerfstromen meestal een interne oorzaak hebben: vraatschade door ongedierte aan de isolatie van een elektrische installatie; een doorgeroeste aarding; teveel spanning op een leiding vanwege een ondoordachte uitbreiding van de bestaande installaties; enz. Eenvoudig is het voor een veehouder niet om aan het gedrag van een koe te merken dat het dier last heeft van zwerfstromen. Nerveus gedrag tijdens het melken zoals het aftrappen van het melkstel kan een aanwijzing zijn, of de melkstal niet in willen, of met tegenzin eten en drinken.

De brochure die is uitgegeven ten tijde van Agribex was de eerste aanzet om het probleem onder de aandacht te brengen. Ze bevat tips bij nieuwbouw van een stal en formuleert oplossingen indien er zich in een bestaande stal problemen voordoen. “Voorkomen is beter dan genezen”, verwijst Gert Van Thillo (Fedagrim) naar het belang van een goede aarding bij de bouw van een stal.

De leden van Fedagrim zijn onder andere leveranciers van melktechniek. Voor hen wordt gewerkt aan een gestandaardiseerde meetprocedure voor zwerfstromen zodat het probleem eenduidig vastgesteld kan worden. Van Thillo: “Zo vermijden we discussies en zijn we naar de toekomst toe beter voorbereid. Naarmate stallen groter worden, zullen ze immers nog meer elektronica bevatten. Zwerfstromen zijn een onderschat probleem.”

Er is een werkgroep opgericht waaraan naast onderzoeksinstituut ILVO, Melkcontrolecentrum (MCC) Vlaanderen, Comité du Lait in Wallonië ook leden van Fedagrim deelnemen. Alle grote constructeurs en invoerders van melkinstallaties werken mee.

VILT vzw

Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact

M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/
screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/
screenreader.visit us on our instagram page: https://www.instagram.com/vilt.nieuws
screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our bluesky page: https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social

---

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |
Privacy policy
Copyright
Cookie Policy
Cookie instellingen aanpassen

Crafted by Brigada